

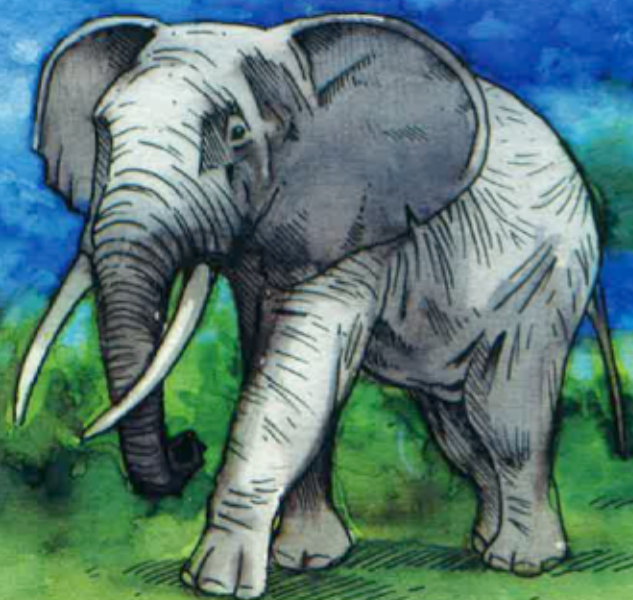
Octobre de 2000

N° 46

Plumalhon

En Africa

MAINATGES D'ÒC

P. Gwén

Istòria

Bestiari african

Lo conte

Bestiari african

Un còp èra, aquela fauna èra tranquilla, mas uèi a causa de l'òme, es menaçada d'extincion. D'unas espècias an desaparegut, d'autres son protegidas.

Los leons

Aqueles « catasses » apertenon a la familha dels felins. Pòdon pesar unes 190 kg. Los mascles an una crinièra fornida mentre que las femèlas n'an pas. Los leons son d'animals plan sociables. S'es observat de grops de 30 individús. E mai sián estats caçats, uèi son pas menaçats de disparicion. Son protegits pasmens, e es defendut de los caçar.

Los gorillas

Cap d'animal a pas suscitats tantes de contes e de legendas coma lo gorilla. Los mascles fan 1,70 m per 200 kg. Aquel primat viu mai que mai dins las forèstes umidas de la plana e de la montanha. Los gorillas son terrèstres principalment mas pòdon escalar als arbres. Se noirisson de fuèlha, de rusca e de frucha. Lor populacion es menaçada perque l'òme destruisís lor abitat.

Las girafas

De segur, son las bèstias terrèstras pus grandas. Lor cap domina la savana de sos 5,50 m. Son de mamifèrs erbivòrs. Manjan la fuèlha dels arbres.

Un còp èra, i aviá de girafas sus tot lo continent african gaireben. De pinturas rupèstras testimònian de lor preséncia dins lo Sahara central. Son estadas exterminadas dins tota l'Àfrica occidentala. A l'ora d'ara, son completament protegidas. Amb lor granda talha, son forçadas d'escartar las patas per se poder baissas quand vòlon beure. A aquel moment son plan vulnerablas e es aquí que los leons las atacan.

Lo continent african a embelinat de generacions d'explorators e de naturalistas. Los grands espandis de savanas e de forèstes vèrges abrigan una fauna salvatja.

Los crocodils

Dins lo mond, se tròba 14 espècias de crocodils. Lo continent african n'abriga tres. Lo crocodil african morrefin, lo crocodil nanet e lo crocodil de Nil. Aqueste es lo pus grand d'Àfrica. De còps, passa los 5 m de long e pesa 1 tona !

Las maissas del crocodil son poissantas : es capable de capturar e de tuar un zèbre imprudent. Tuan los crocodils per la pèl e an desaparegut de cèrtes païses. Uèi, son protegits e sembla que lor populacion aume.

Lo rinoceròs blanc

Exitís cinc espècias de rinoceròs, tres en Àsia e doas en Àfrica. Pòt pesar mai de tres tonas ! Lo rinoceròs es erbivòr e viu dins familhas de 2 a 6 individús.

Los rinoceròses blancs son completament protegits. Uèi, se'n tròba pas que dins los pargues nacionals coma lo de Natal en Àfrica del Sud ont la populacion fa en creissent. A l'estat salvatge n'i a pas que 4 000.

L'elefant d'Àfrica

Lo pus gròs e lo pus poissant mamifèr terrèstre. Pòt passar las 7 tonas ! La siá característica principala, segur, es la trompa. Es un nas long, flexible que li permet d'atrapar la noiridura, èrba, brancas e frucha. Una altra es la dimension de las defenses. La pus longa defensa jamai mesurada fasiá 3,30 m e la pus pesuga 102 kg. Malurosament es coma las defenses son d'evòri que de milierats d'elefants son estats exterminats. Uèi son protegits. Lor populacion creis netament.

L'espringbok

L'espringbok es una gasèla de talha mejana. Se tròba sus un espaci a caval sus quatre païses de l'Africa australa, Angòla, Botswana, Namibia e Africa del Sud. Los espringboks vivon en tropèls de mai d'un centenat de bèstias. Lo principal predator es lo guepard, mas los leons e las pantèras se'n noirisson tanben.

Lo bufle de forèst

Es lo sol animal d'Africa qu'aja l'anar del buòu. I a doas espècias de bufle sul continent african. Lo bufle del Cap viu en savana e pesa fins a 820 kg e lo bufle de forèst que viu a l'aurièra de la forèst eqüatoriala fins a 4 000 m d'altitud e que pesa pas que 320 kg. Crentoses, se tenon dins la forèst quand lo solelh es viu e van pàisser per las èrbas nautas, matin o tard. Los bufles an la vista flaca e una ausida mediòcra, per contra an l'odorat plan desenvolopat. Se caldrà pas estonar de los veire sovent amb lo morre quilhat a flairar l'aire per decelar d'odors.

Lo zèbre

Lo zèbre es un animal placent a observar. Son pelatge raiat unic permet d'identificar cada membre d'un tropèl. Los zèbres passan la màger part de la jornada a pàisser. Son de combatents ferotges. Per parar lo polin, son capables de tuar una ièna a còps de pès.

Los cameleons

Un centenat d'espècias son conegudas e demòran mai que mai dins las forèstes d'Africa e de Madagascar. En mai d'aver d'uèlhs que pòdon bolegar un al despart de l'autre, los cameleons an una lenga unica dins lo règne animal. Òc, aquesta s'acaba coma una massuga pegosa que permet al cameleon d'atrapar las prebas, d'insèctes mai que mai. La desplega davant el sus una longor equivalenta a sa pròpria talha. Enfin, los cameleons an la facultat de cambiar de color, un atots fabulós per se camoflar !

Lo marabot african

Amb lo jabirú, lo marabot african es una de las pus grandas espècias de cigonhas. Coma lo voltor, pòt viure mai de quinze ans. Lo marabot es l'escobilhièr d'Africa, donc lo trobarem ont abundan las carronhadas, dins las savanas per exemple. Quand se noiris pas de cadavres, caça los sautabocs, los batracians de còps e los rosegaires o los pichons d'aucèls quitament. Amb mai de tres mètres d'envergadura, es un planaire de primièra.

Lo pelican de l'esquina rosada

Tot lo mond coneis lo pelican, mai que mai gràcias a la pòcha de pèl qu'es la partida inferiora del bèc. Gràcias a sas fòrtas patas palmadas pòt nadar aisidament. S'avida de peis que pesca amb son grand bèc. Los parents noirisson los pichons fins a tres meses. Es un aucèl plan ancian, s'es descobèrt de fossils vièlhs de 30 milions d'annadas qu'an fach veire que lo pelican aviá pas gaire cambiat dempuèi aquel temps.

